

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — O pravništvu, na katero naj se blagovolijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Nemški Turki obupavajo!

Turški organ na Dunaji in ob enem glavno glasilo naših protivnikov „Neue Freie Presse“, ki je dosedaj skozi osem mesecev tajila vstane, prav po nemško psovala in grdila Slovane, — obupa sedaj in prinaša 12. aprila na čelu lista ta-le članek:

„Bilo bi otročje, motiti se v tem, da ne zaupanje, katero vse naše razmere okužuje, ima poleg gospodarskih tudi politične uzroke. S tem mislimo menj one teške dogovore z Ogersko, ker ti bodo nazadnje vendar dogovorjeni, nego menimo položaj v orijentu, kateri je hvala zvezi treh cesarjev, od dne do dne bolj zamešan. Sedanji sultan in njegov veliki vezir si smeta svedočiti, da sta k tej zmešnjavi kolikor sta mogla pomagala. Nikdar se nam nij zblaznelost (wahnsinn) orijentalne despotske vlade strašnejša zdela, nego v tej najbolj osodnej krizi, ki je kodaj prišla čez turško državo. To je podoba pogube, pred katero se rešiti nij mogoče. Tu se kaže na živem izgledu, kako neomejena volja jednega samovladarja in zanikernost njegovih svetovalcev z deročo naglostjo podi državno bitje k razpadu in uničenju. Svojim upnikom nasproti bankerotna porta ne more svojih uradnikov plačati, vojakov rediti, uprava ne more dalje iti.

„To je strašen položaj — nadaljuje „N. Fr. Pr.“ — in moskovski Mefisto si pač vesel roke mane. Delo razsula, na katerem je on (Rus) pol stoletja z brezkončnim potrpljenjem in z vsemi umetelnostmi macchiavelistične politike delal, bliža se s strahovito hitrostjo k svojemu koncu. Ali ne samo Moskova, tudi sultana Abdul-Aziz in njegovega velicega vezira bode zgodovina kmalu mej grobokope turške države vstevala. V tem

položaji vzhoda je veliki vzrok vznemirja, tesnobe in nezaupnosti v našej (samo nemškej Ur.) sredi. Mi instinktivno čutimo, da se bliža katastrofa, ki bode tudi na našo državo takó delovala, da si denes ne moremo ničesa izračunati kakó. Tako je sad, ki ga je zorila zveza treh cesarjev, ki so jo hvalili kot porok miru, postal vzrok vznemirjenja ne le javnega mnenja, nego tudi onih, katerim je vladanje naše osode izročeno. (Popolna nezaupnica vladi? Ur.) Da bode tako prišlo, mi smo se vedno bali in nikoli ne (?) prikrivali tega.

„N. Fr. Pr.“ potem na podlogi od nje objavljenih aktov, poročil turškega poslanika Khalil Bey-a na Dunaji, dokazuje, da je Rusija že od leta 1870 delala na oroževanju Črnogore in Hercegovine; obžaluje britko jokajoč, da je pomagal siliti porto, da je proč vzela svojo posadko v begradskeje tvrđnjava, kar je bila prva velikanska napaka (v nemškem smislu Urd.) Beustove politike, katere konsekvence sedaj osodno (verhängnisvoll) dovolj vidimo razvijati se.“ Grof Andrassy, pravi „N. Fr. Pr.“ dalje, je imel že tačas pravo, ker protirusko politiko, ali prišel je na krmilo, ko je bilo že prekasno, in nazadnje je še Bismark prišel in nam Rusijo za prijateljico naredil, ter s tem Andrassyju roke zavezal! Zdaj se trocarska zveza razrušuje in „N. Fr. Pr.“ vidi že velike katastrofe priti, katerih nepremerljivih naslednik nobeden smrtni človek ne prevede. Nij v razpadu Turčije največja nevarnost, nego v prepiru za turško zapuščino.“

Res ta članek smo z velicim veseljem čitali. Boljšega znamenja nij treba za to, da naša vseslovanska stvar dobro stoji in na bolje gre, nego če najhujši naši sovražniki že tako javkajo in jokajo. Domislino se samo, kako vse

drugače so pred nekaj meseci pisali in obnašali se.

Štajerski Slovenci pozor!

Iz Gradca 9. aprila. [Izv. dop.]

Nemški ustavaški poslanci so, kakor prejšnja leta, tako tudi letos se ob koncu sesije zbrali k banketu, da si s čašo šumečega šampanjca okrepčajo po mnogih sejah utrujene živce. Prišel je k banketu deželni glavar, prišel tudi c. k. namestnik. Vrstile so se mnoge napitnice, splošne in osobne, na ustavo, na deželni zbor, na posamezne osebe. A jedna teh napitnic tako karakteristično razsvetljuje skrivne misli in želje naših ljubeznjivih nemških sesedov na Štajerskem proti nam Slovencem, da se mi treba zdi, jo tukaj priobčiti. Banket je bil baš tist dan, ko je namestnik Kúbek v drugo odgovoril dr. Vošnjaku i priznal, da so res pri sodnijah v slovenskih okrajih trije uradniki Nemci slovenščine nezmožni.

Ultra-nemec dr. Schloffer razgret od šampanjca prime čašo in napije zdravico onim trem nemškim uradnikom, kateri bivajo na spodnjem Štajerskem. Naj ne izgube poguma, naj delajo v prid nemštva. Vivant! Crescent! Naj se skoro množe i širijo nemščino v vsako slovensko vas, dokler ne bode samo jedna (se ve da nemška) narodnost v deželi. Trčili so na to zdravico!

Tedaj štajerski Slovenci, zdaj veste, kakšna osoda vas čaka! Vsak mej vami nastavljeni nemški uradnik; vsak mej vami živeč Nemec ima nalog tako delati, kakor v novejši Jurčičevej tragediji „Tugomer“ nemški nase-ljenec Gripo: Slišim, da sta pri banketu bila tudi poslanca slovenskih kmetov slovenjegraški Schmitt in breški Žnidaržič. Schmitt je baje odgovoril, da se on s tako zdravico

Listek.

Tri dni v starem Rimu.

(V ljubljanskej čitalnici govoril prof. Fr. Wiesthaler.)
(Dalje)

Razpostavljeni so zlati prstani in kupice z zarečimi diamanti, bliščečimi ametisti, hijacinti, smaragdi i karneoli iz vseh bližnjih i daljnih krajev sveta. Tu izbira i obilice ravno nek rimski gospod za svojo soprogo krasno verižico, naušnice, zapestnico i biserje. Denar, ki ga plača za te reči, iznaša strašansko svoto. Tam občuduje lep gospod krasne podobice, zlate i srebrne vence, kocke i zobe iz slonove kosti, zopet na drugej strani izbira mlada dama pahalico iz pavovega perja s slonokostenim držajem, kroglice iz jantara ali kristala, katerih namen je, gospem potne roke hladiti, i druge reči. V posebnem oddelku te prodajalnice vidimo celo zalogo lepo vdelenih po-

sod, svetilnic, lestencev, orožja i umetno izdelanih zaponcev; tam v kotu stoje krasne mize, katerih mramornate plošče počivajo na kakej čepečej sfinksi iz slonove kosti, ali na zlatih nogah kake divje zverine, ali pa na navadnih nogah iz dragocenega citrovega lesa. Če vprašamo po ceni — kar vstrašili se bomo: nič več, nič manj kot 1 milijon sestercij = 72000 tolarjev velja taka mizica. Na dalje nas posestnik te prodajalnice še opozoruje na dragotne kipe iz korintske medenine, od mojsterske, kakor on trdi, celo od Polykleove roke izdelane. Poleg njih so razstavljene posode iz kristala, plavika i prave murrhe (tvarine, kateri Rimljani še sami dobro ne poznajo, najbrž je indijski porcelen); njihova cena je strašno visoka: od 70000 — 100000 sestercij (= 5075 — 72000 tolarjev).

Stopimo zdaj še v sosedno krojaško zalogo! Na pragu beremo v mozaiki vloženi napis: „salve lucrum“ (bodi pozdravljen, dobiček!)

Notri najdemo bogato zbirko vsega, kar Rimljan i Rimljanka za svojo obleko potrebuje, drago i cenejše blago. Na jednej strani je oddelek za moške, pa drugej za ženske. Pogledimo si najprej malo bolj natanko moško narodno nošo! Tu je toga iz bele volnine spodaj z rudečim robcem obšita ali tudi brez njega. Oblika te osem vatlov dolge i kakih pet ali še več vatlov široko obleke je eliptična; njo si devlje Rimljan tako spretno okrog života, da ga v bogatih gubah opleta, na kar on s posebno skrbljivostjo gleda. Razven belih tudi črnih tog za žalujoče ne pogrešamo. Zraven njih leži mnogo tunik (tunicae); to je spodnja nekolika našim srajcam podobna i, če je prepasana, do kolen segajoča obleka z rokavi, ki le, do komolca segajo, ali pa tudi brez njih. Odličnišim osebam segajo tunike, ker si jih ne prepasujejo, čez kolena ter imajo navadno od vrata doli i ob kraji spodaj dva škrlatna robca, ktera sta pri tunikah višjih

ne more zlagati in da morajo Slovenci iste pravice imeti, kakor Nemci. Žnidaržič je mirno in tiho obsedel. Ako je g. Žnidaržič res Slovenec, moral bi bil precej zapustiti društvo, v katerem se napivá na pogin Slovencev!

Deželni zbori.

Kranjski deželni zbor.

(XI. seja. 8. aprila.) [Konec.] Za deželnim predsednikom govori baron Abfaltrern. Kar se tiče legalnosti deželnega šolskega sveta, nij treba govoriti o tem, saj je uže deželni predsednik to zanikal. Gospoda dr. Bleiweis in dr. Zarnik nemata pravice o tem soditi, ali je legalen ali ne, saj ona dva nemata sedeti kot dr. Bleiweis in dr. Zarnik v tem svetu, nego kot mandatarja deželnega odbora. In gospoda moja, to znatno premeni principijalne národne muhe teh dveh gospodov. Ako prevzame kdo kakšni mandat, ga more tudi izvrševati. Vzemimo, da jaz o legalnosti našega zbora dvomim, ali sem jaz svoje dolžnosti kot poslanec oproščen? Nikakor ne!

Dr. Zarnik: Pod Hohenwartom ste pa vendar izostali z zbora!

Baron Abfaltrern na to ne ve kaj odgovoriti, pa nadaljuje: Ravno tako ne velja izgovor, da so gospodje v deželnem šolskem svetu v manjšini. Saj tudi pri glasovanji vi nas pobijate, ali vendar smo tu in zastopamo po našej moči korist svojih volilcev. Tako bi tudi, ako bi bil deželni odbor po svojih poslanikih zastopan, bilo zastopano mnenje deželnega zbora, tako pa smo izročeni z vezanimi rokami temu, kar sklene deželni šolski svet.

Če dr. Zarnik pravi, da mu je duhoven ljubši kakor uradnik, je to poseben okus. Dr. Bleiweis je tudi omenil, da je sedanja vladna sistema samum, ki vse pokončuje, ali on se jako moti. Samum, ki vse pokončava v našej deželi napredek in blagostanje, to je vaša stranka, ki namesto, da bi skrbela za deželne koristi, tira neplodno visoko politiko.

Dr. Zarnik: Da so národne stvari g. baronu Abfaltrernu muhe (schrullen), to je pri njem naravno, kajti on je rojen Nemec, torej dela na to, da bi se njegov jezik kolikor mogoče širil v našej deželi. Mi pa smo zastopniki slovenskega národa in bomo za pravice svojega národa stali in delali, dokler bomo živeli. Kar baron Abfaltrern pravi, da njegova stranka izvršuje svoj mandat, če je tudi v manjšini,

treba o tem samo malo spominov. Kako je bilo pa pod Hohenwartom? Takrat ste brez vsega uzroka izostali iz deželnega zbora in vem, ko bi denes prišlo nam prijazno ministerstvo pa bi zopet svoje cule pobrali, pa šli. (Klici: Istina! Tako je!)

Vladni zastopnik nam nij na naše očitaje o ilegalnosti deželnega šolskega sveta prav nič odgovoril, ravno tako ne na to, da se takorekoč od vladne in nemškutarke strani vodi neka križarska vojska proti vsemu, kar je slovensko in národno. Zato pa je po mnenji teh gospodov vse národno tudi mušica. Kar se tiče odgovora g. Dežmana zóper določbo postave o nadzorstvu šol, da nij dosta jasna, mu jaz lahko povem, ker sem bil v odboru, kako je ta stvar. G. Svetec je takrat rekel, da mi ne odstopimo od zahtevanja, naj ima deželni zbor pravico predlagati one ude, ki se imenujejo za učiteljsvo. In tedajšnji vladni komisar, sedanji cesarski namestnik g. Conrad na Dunaji, nam je tolmačil besede postave: „über Vorschlag des Landesausschusses“ tako, da deželni odbor predloži zastopnike učiteljskega stanu, in ako ministrom ne ugajajo, da se predlože potem drugi, tretji itd., da pa ne sme in ne more ministerstvo nikoli imenovati družega, kakor izmed onih jednega, ki jih je predložil deželni odbor. To je tedaj jedina veljavna in mogoča interpelacija postave.

Končno še jedenkrat izjavljam, da deželni šolski svet za nas v sedanjej sestavi je in ostane nelegalen in da se ga mi v tej sestavi ne bomo nikdar udeležili! (Dobro!)

Dr. Bleiweis: Baron Abfaltrern se čudi, da smo pri debati tudi osobno postali. Kdo pa je nastopil ta pot drugi kot on? Več let sem, on uže napada národno večino deželnega odbora in zdaj mu je nerazumljivo, da njegova osoba nij ostala nedotaknena! Kako kratkega spomina je g. baron, to je razvideti iz tega, da nij vedel, kdo je referent o šolskih zadevah v deželnem zboru in da je stoprav pri debati izvedel, da sem jaz ud deželnega šolskega sveta. Če pravi g. baron Abfaltrern, da ker ne hodi jaz in dr. Zarnik več v deželni šolski svet, da je to „ein nichts-würdiges Treiben“, zakaj pa on nij prišel pod Hohenwartom brez vsacega uzroka v deželni zbor?

Dr. Zarnik: Ja Bauer das ist was anderes! (Veselost.)

Dr. Bleiweis: Koliko je nemškutarška stranka prihranila deželi, to vsi dobro vémo, to pa kar smo mi storili, bomo lahko z dobro vestjo zagovarjali. Kar nas teži, prouzročila je vse sedanja vladna sistema, ki je prokletstvo Avstrije, in katera sistema bode, ako se ne nastopi kmalu drug pot, to mislijo vsi národi, tirala Avstrijo do pogina! (Dobro! Dobro!)

Baron Abfaltrern: Nam se očita, da nijmo mi prišli pod Hohenwartom v deželni zbor. To smo storili v sporazumljenji z našimi volilci in ker je bilo protokolarično osigurano, da je bil deželni zbor illegalen. (Smeh na levi in mej poslušalci.)

Dežman: Gotovo je, da gospodje soujde deželnega šolskega sveta, ki ne sodelujejo kot izvoljenci deželnega odbora, opuščajo svojo dolžnost. Izgovori, zakaj tega ne storé, so tako čudni, kakor da bi se reklo: mesec je uzrok vse nesreče.

Dr. Zarnik: Vaše gotovo! (Smeh)

Dežman: Dr. Zarnik je kot uzrok navajal, da se nij sklep izvršil, ki bi bil na korist slovenščini na realki. Ali je dr. Zarnik pozabil, da pol stroškov plača ljubljansko mesto za realko, katero bode gotovo protestovalo prinašati svoj denar za „národne muhe“? To je tedaj gotovo popolnem slab izgovor. Koliko so deželo veljali predlogi, da se je začelo slovensko uradovanje, in na tisoče smo zavrgli za slovenske diletante. Kdaj smo se mi, tako imenovani nemškutarji, upali priti za svoje diletantne predstave po kako podporo. Nikoli. (Vsako leto Ur.)

Predlog baron Abfaltrerna se potem z veliko večino zavrne in sprejmó se vsi odsekovi predlogi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. aprila.

Deželni zbori so končani razen gališkega. Tržaški je sprejel postavbo o kateri naš dopis govori. — Češki Nemci so posvetovanje o volilnej reformi za drugo leto odložili.

Ministerske konference na Dunaji še sedaj nemajo nobenega rezultata. Naši ministri se z Magjari ne morejo v nobeni stvari zjediniti ne o colu, ne o užitninskem davku. Zato je kaka velika kriza mogoča.

Vnanje države.

Rumunsko ministerstvo je vsled senatskih volitev odstopilo.

magistratov i senatorjev široka, pri viteških pa ozka. Tudi belih srajc (subuculae), ktere nosi Rimljan pod tuniko, je tu na izbiranje. Ravno tako se ne manjka raznobarvnih i mnogovrstnih plaščev. Tu leži pa enula, plašč z oglavnico, kterege se Rimljan ob slabem vremenu ali na potovanji poslužuje; tam synthesis, lahka pripravna obleka, ktera se navadno le doma, zvlásti pri obedu nosi, rabi zraven nje sagum, bojni, do meč segajoči plašč podolgaste, štirioglate oblike, ki se na desnej rami zaponami stika tako, da je le leva, in tudi desna roka od njega pokrita. Na dalje nahajamo v tej prodajalnici bogato zalogo vsakega moškega obuvala. Mali črevlji (calcei) stoje tu zraven samih sandal ali podplavov (sandalia soleae); njim se pridružujejo mični vojaški škornjički (caligae), i elegantni mullei iz rudečega usnja to so črevlji za naprše dostojanstvenike. — Vendar ozrimo se zdaj na nasprotno stran! Tam slišimo ravno

rimске dame se prav živo razgovarjati i pri izbiranju i poskušanju obleke to i ono grajati. Pridružimo se jim saj to v Rimu ne velja za nespodobno!

Videli bomo, kako se rimske dame oblačijo. Cela njih obleka obstoji iz treh glavnih delov, ti so 1) tunica interior (indusium, intusium, interula), prosta srajca brez rokavov, ktera se prav tesno telesa prijema i je nad prsi od traka (strophium) iz tenkega usnja obdana; 2) dolga, gubata stola, to je ženska tunika s polovico rok pokrivačimi prerezanimi rokavi, ktere gumbiči zapenjajo. Stola zgoraj nij sešita, ampak zapeta je na obeh ramah ličnimi butki i zaponami. Ker je ta obleka daljša, kakor cela človeška postava, je pod prsi podvihana i v mnoge gube nabrana. Spodaj i ob rokavih ima nugužvan, bogatovezen obrob (instita); okrog vratu pa se nahaja pri stolah za imenitniše gospe zlat ali škrlaten robec. Kakor

je za rimskega meščana toga, tako je za rimske matrone stola karakteristična. Tretji del ženske obleke je moškej togi podobna palla, ktero uporabljajo ženske le pri sprehajanju i jo z isto skrbnostjo, kakor moški svoje toge v gube devajo. Cela ta ženska oprava je iz volne, platna, ali pa batista (carbasus). Sicer ima naš trgovec še mnogo drugih svilnatih i na pol svilnatih oblek; takih si morejo se ve da le najodličniše rimske gospe omisliti. Tudi rokavice (manicae chirothecae) nijso, kakor vidimo, rimskim damam neznane. Za obuvale jim služijo sandale i črevlji rumene ali zelene barve, ki so rudečimi trakovi ali pa ozkimi jermeni zvezani. Na glavi nosijo nektare tanke, prozorne pajčolane iz raznih tvarin, druge neko čepico i če te ne, pa si jeden rogelj svoje palle čez glavo kakor tanjšico potegnejo. — A čas je uže, da zapustimo prijaznega trgovca i njegovo prodajalnico, kajti uže najst, ali da

Ruske novine posebno „*Ruski Mir*“ in „*Golos*“ jako razdraženo in ostro pišejo proti Avstriji zaradi jugoslovanskega vsjanka, ker je baje Rodić rekel vstašem, da jim Rusija ne bode pomagala.

Na **Grškem** je v Atenah končana pravda proti bivšemu ministru Nikolopulusu, kateri se je dal podmititi pri oddajenju škofij. Obsojen je na 10 mesecev ječe, njegov drug Valasopulus pa na jedno leto. Trije škofje, ki so kupili svoje sedeže, morajo vsak še jedenkrat toliko v ubožno kaso plačati.

Francoska zbornica je zavrgla nasvet bonapartistov, da bi se takoj začela debata o pomiloščenju komunardov in preložila svojo sejo na 10. maja.

V **angleške** zbornici je vlada odgovorila na neko interpelacijo zaradi bodočnosti sueškega kanala, da se v tej zadevi še vedno s khedivom pogovarja. — Potem se je zbornica do 24. t. m. odložila.

Iz **Amerike** se poroča, da so streljali na Rio-Grande meksikanski vojaki na vojake združenih držav. — To je morda uzrok, da združene države Meksiko osvoje, kar bi bilo najbolje; vsaj bi bil konec večnih revolucij in neredov.

Dopisi.

Iz Trsta 12. aprila [Izv. dop.] Reči se tu jako hitro izpreminjajo, da človek težko o zdanjih političnih stvareh prav soditi more. Jugoslovanski vstanek, kuje nekako vez mej vsemi omikanimi narodi. Znano je, da smo Slovenci vedno zatirani bili, kder smo kolikaj pravice terjali, posebno pa nas je pisano gledala italijanska stranka. Odkar pa je vlada vojvodo Ljubibratića na turške zemlji ujela in ga mej množico bajonetov tirala po Dalmaciji, nastopila je pri nas skoraj druga doba. Vse je čutilo bolj gorko, brez razločka narodnosti za ubogo rajo, vžgal se je hujši plamen ne le v naših srcih, temuč tudi v italijanskih. Mi, ki smo bližje vstanku, ki imamo priložnost biti v vednej dotiki z odličnimi Dalmatinci in osobami Hercegovine in Črnogore, prorokujemo, denes, da čez mesec dnij od zdaj še ne bode Bosna in Hercegovina oproščena, pač pa toliko urejena, da bode do zánjega konca čisto malo manjkalo. Priprave so take, da je stvar gotova če prav Črnogora prav ne dela. Mislite si, da stvari imajo na vzhodu svoje niti tako dobro napeljene v sredino Črnogore, da na migljaj vse stoji pod orožjem. Ker iz Rusije v Črnogoro denar in druge priprave tako obilo in tako pogostoma prihajajo, to je nam porok, da to nij le za videti, ampak tudi za rabiti. Družba rudečega križa poslala je čez sto centov zdrav-

po rimljansko govorim, peta ura. Rimljan deli namreč svoj dan, naj si bode kratek ali dolg, od solnčnega vzhoda do solnčnega zatonja v 12 enakih delov, isto tako tudi noč. Do 5. ure je Rimljan navadno, se ve da ne vselej, vsa svoja privatna i javna opravila končal, bodi si v senatu, na foru ali pri sodnijskih obravnavah, kjer je bil morda kakemu prijatelju za pričo ali poroka; bodi si, da je svoje prijatelje obiskaval, kot svedok kak testament podpečatil ali pa kaj drugega opraviti imel. V 6. i 7. uri (to je po našem od 11.—1.) se more malo oddahniti i izpočiti, zavživši ob 12. veliki zajutrek (praudium). Na to gre navadno k gimnastičnim vajam, ali k žoganju na Martovo polje, ali v kako kopelj, ali pa si poišče grugih zabav i opočitkov. Ob 9. ali 10. uri (ob 3. ali 4.) ga čaka glavna pojedina (coene). Ker je sedaj od 6.—7. ure skoraj uže vse pri počitku i so javna opravila uže ponehala, je tudi po ulicah vse

vil in instrumentov. Čudil sem se ko sem videl prepeljavati te bogate in važne reči. Orožje se ne izvažja več nekaj časa v Črnogoro; krivo je temu po mojem mnenju le to, da ga uže dosta imajo. Saj se je pošiljalo uže dve leti tija v velikih partijah. Dinamita je v Črnej gori nakopičenega v zalogah da lahko precej Turčije razprši. Policija je še le sedaj na to prišla in južnej železnici očitala, zakaj je toliko dinamita izvozila, ne da bi naznanila policiji.

Pri sinočnej seji deželnega zbora je dr. Lozar dal izjavo, ko je prišel predlog o volilnej reformi na vrsto, da on protestira proti temu predlogu in da se bode seje odtegnil, na kor se Hermet zahvali in za ponedeljek svoj referat nazaj vzame. Bilo je ravno 41 poslancev torej legalno število. A ko je zapustil dvorano, nij se dalo sklepati. Dr. Lozar je mej družim očital, da ako se uže mestne meje premaknejo, kar je proti koristim okoličanov in njih volji, naj bi se kar se okolici odvzame, tudi jej kaj dalo na drugej strani. A mestna stranka je krivična brez pripoznavanja vsakih pravil okolici, zato on ne more navzočen biti kadar se pravice okoličanov z nogami teptajo. Mesto svoje pravice terja in reklamira, oklici jih jemlje!

Ker je vlada tudi za nove meje Trsta, zna se uže naprej, da se bode reč izvršila po italijanskej želji. Kar se pa volilne reforme tiče, bodo seje jako burne in skandalne, ker laška stranka je v tem brezobzirna (Evo v tem precej dokaza, da italijanske vstaške simpatije vsaj v Trstu nijso brez jako daljno glednih — sebičnih uzrokov. Italijani špekulirajo na svoj poseben vpliv v orijentu. Ur.)

Domače stvari.

— (Svobodnjaki-birokrati.) Mej onimi, ki so preslavljali Auersperga in grmeli na biriče (die Schergen) na „tiranijo“, na „Kitt gemischt aus Blut und Thränen“, zabavljali na nekdanjo avstrijsko „schlechtbe-rathene Gewalt“ itd. — je tudi g. Possaner, kateri je celo pesen z onimi zabavljicami izdal. — Komentar naj sledi: „Die Bezirks-hauptmannschaften haben mit aller Beschleunigung und mit dem grössten Nachdrucke dahin zu wirken, dass die mit Schluss des IV. Quartals 1875 verbliebenen massenhaften Rückstände ehestens eingebracht werden. Den k. k. Steuerämtern wird zur strengsten Pflicht gemacht, die Exe-

bolj mirno i tiho. Ta čas hočemo i mi porabiti, da se v bližnjem krčmi malo za popoldansko pot na kapitolniski hrib okrepimo. — Ko smo svoj „praudium“, obstoječ iz mrzlih i toplih jedij, rib, mesa, zelenjave, sadja i vina zavžili, napotimo se na omenjeni grič, ki služi jedini izmed vseh mestu za tvrdnjavo. Na njegov vrh zamoremo le od fora priti. Kajti na nasprotnoj, proti Martovemu polju obrnenej strani je strm in mogočni obklopi ga popolnem ločijo od Martove ravnj, ktera se pred njegovim vznožjem razprostira. Kapitolniski hrib (mons Capitolinus) se vzteguje od jugozapada proti severovzhodu i končuje z dvema vršičema. Severovzhodno višji vrh se imenuje arx (=grad), jugozapadni vrhunec pa se je za republiko tarpejski hrib zval, za cesarjev pa so mu dali ime Capitolium.

(Dalje prih.)

cutions- und rücksichtlich Betreibungsaus-weise den k. k. Bezirkshauptmannschaften rechtzeitig vorzulegen, damit von diesen die politische Execution noch vor dem Schlusse des I. Quartals 1875 durchgeführt werde. K. k. Finanz-Direktion Laibach am 29. Jänner 1876. v. Possanner m. p.“ — Ali je potem čuda, če ubogi, za svoj kruh tresoči se davkarji neusmiljeno davek terjajo, rubijo itd. ako najnovejši zagovornik svobode načelnik Possaner take ukaze daje? Sicer je pa g. Vidman v deželnem zboru rekel, da o strogosti pri izterjavanju nič ne ve.

— (Vranska národna čitalnica) napravi dne 17. aprila zvečer veselico, združeno s tombolo. Ker se naših veselic vedno pogostoma občinstvo, a tudi „nobiliteta“ udeležujeti, nadejati se je najprijetnejšega večera.

— (Vipavska čitalnica) napravi dne 17. aprila veselico v prostorih gospoda Luka Trosta v Tabru. Program je: 1. Petje. 2. „Ona me ljubi!“ Vesela igra v dveh dejanjih. 3. Ples. Vstopnina k predstavi kakor navadno, k plesu 30 kr. Začetek ok 1/2 8 uri. K obilni udeležbi uljudno vabi čitalnični odbor.

— (Izlet po gorenjskej železnici.) Na velikonočni ponedeljek zjutraj ob 6. uri 45 minut se odpelje posebni vlak iz Ljubljane do Lesèc, kateri še tist dan na večer ob 8. uri in 50 minut zopet v Ljubljano dospe. Vožnina je znižana, in sicer: za gori in nazaj v II. razredu 2 gld. v III. razredu pak 1 gld. 50 kr. Kdor namerava Gorenjsko, posebno Bled obiskati, dana mu je lepa prilika.

— (Ljubljanskim nedeljskim turistom.) Piše nam tukajšnji prijatelj: Obiskovalcem svete Katarine, svetega Jakoba, Germade i Stošca z veseljem naznanujem, da ima sedaj gospa Vric (bivša restavraterka v Knapovžah) v prvej hiši pri cerkvi svete Katarine prav dobro restavracijo in je le še omeniti onim družbam, katere na govejo juho reflektirajo, da govejega mesa soboj prinesó. — Tudi bodo za prenočevalce ene postelje pripravljene.

— (Vreme) je pri nas zopet jako mrzlo postalo. Včeraj v četrtek je šel dež, solca je padala in nazadnje je sneg pobelil. To bode škodljivo.

— (Od Borovnice) 9. aprila se nam piše: Denes mej krščanskim naukom je nastal v Uhanici poleg Borovnice ogenj. Otroci 8 letne starosti zakurili so na nekom podu. Užge se in na jedenkrat je bila skoro cela vasica s slamo krita v ognji. Pegorelo je 10 poslopij. Razven jednega, kateri je letos asekuranciji odpovedal, bili so vsi zavarovani. Nij to velika lehkomiselnost staršev, otroke brez nadzorstva doma puščati? Bili bi oni otroke v cerkev soboj vzeli, nesreča bi bila izostala. Starši pazite na otroke tukaj se uže vsak paglovec uči tobak kaditi. Tej grdi navadi bi se moralo brezpogojno v okom priti. Obžalovanja vredno je, da vas Borovnica, broječa 90 hiš, nema brizgalnice, ne jednega železnega mačka, sploh nobene priprave ogenj gasiti. Modrijani, ki sedite v občinskem zastopu, mar menite, da res nij treba v tem obziru kaj učiniti?

— (Živinska kuga) se je prikazala zopet v tržaškej okolici, v Servoli in Mariji-Magdaleni.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni
Revalesscière du Barry
v Londonu.

30 let uže je nij boleznj, ki bi je ne bila ozdravila, ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni

v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečina v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-
bavljeno, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlate-
žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo
šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri neseh.
otožnost, diabet, tiganje, slinjanje, bledice in pre-
hlajenje: posebno se priporoča za dojenje in je bolj-
nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriče-
val zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spriče-
vala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-
vega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru
zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda,
Mr. Campbell, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle
stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih
osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravih svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesciere Du Barry v mnogih slučajih na-
gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in
griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d.
pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v
sealni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodejni v obistih
in mehurji, tiganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in
in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs-
nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu
(L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in člen
mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalesciere je ozdravila večletne
i nevarnostne prikazni, trebušnih boleznih, zaprtja,
bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede
vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam glede Revalesciere du Barry
vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalac.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimporn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalesciere du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalesciere ozdravila me je popolnem
strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so
me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesciere je 4krat tečajša, nego meso, ter
se pri cdrašenih in otrocih prihrani 50krat več na
cen, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.
Revalesciere-Puščice in Revalesciere-
Chocolatée v prahu 2 funta 1 gold. 50 kr., 4 funta 2 gold.
50 kr., 8 funtov 4 gold. 50 kr., 12 funtov 6 gold. 50 kr.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall-
fischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih
lekarjih in specerjarskih trgovcih: tudi razpošilja du-
najska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali
prijetih. V Ljubljani Ed. Mohr, J. Svoboda,
lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Pro-
damu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v
Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri
lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca
ia J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (363)

Podpisani jemljem si v čast, slavnemu p. n.
občinstvu naznaniti, da sem meseca aprila t. l. pre-
vzel in odprl

kavarno v Levčevej hiši

na Šentpeterskem predmestju h. štev. 18.

Za najokusnejšo pijačo, izvrstno postrežbo, ter
različne slovanske in nemške časopise bode skrbel
obilnega obiskovanja se nadeja

Sè odličnim sp. števanjem

(84—3) **Franjo Mariacher.**

V Ljubljani, 4. aprila 1876.

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini
boleznih z vspešnim učinkom in sicer tako,
da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo
pri hiši imeti. (53—5)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Sirovi loj
Kupljena vrata čas po najvišji ceni
Karl Pamperl-ova sina,
Zoplnica za loj, svetilja in milnice,
svojih izdelkih, svetil in milnic
v Celovcu na Koroškem.

Dunajska borza 13. aprila.

Enotni list, dolg v bank. v. 100	65	40	50
Enotni list, dolg v bank. v. 100	69	40	50
Enotni list, dolg v bank. v. 100	108	75	75
Akcie avstrijske banke	862	—	—
Kreditne družbe	138	—	—
London	119	50	50
Napol.	9	54	1/2
C. k. cekini	5	69	70
Strobo	103	—	—

Jednega učenca
z dobrih izpričevali, ki je par realk ali vsaj 4.
normalni razred z dobrih izpričevali dovoli sprejema
podpisani v svojo suknjarsko kmetnico in manu-
fakturno hišnico.
Anton Verhunc,
glavni trg št. 238.
(92—2)

Schematismus der kranischen Volksschulen,
herausgegeben von kranischen Landes-Lehrerverein,
ki obsega vsa učiteljska mesta, njih plače, dežele in okrajne šolske oblasti,
ter alfabetski imenik vseh učiteljev in učiteljic na Kranjskem. 3 pole 8,
cena 40 kr. Za 42 kr. franco ga razpošilja kamorkoli
Bukvarica Ign. Kleinmayer & Fed. Bamberg-ova
v Ljubljani.
(6—2)

Vrt in krčma Pavlič-eve pivarne

v spodnjej šiški

se bode odprla zopet na velikonočno nedeljo.

Za dobro pijačo, dobre gorke in mrzle jedila, kakor tudi za
izvrstno kavo skrbel bode najbolje najemnik pivarne, ki hoče tudi
krčmo sam na svojo režijo imeti.

Josef Deisinger,

pivovar.

(91—2)

Prsne in pljučne bolezni,

kakoršne koli so, ozdravijo se s po zdravniškem predpisu priprav-
ljenim

Wilhelmovim schneebergskim zeljiščnim allopom,

Franja Wilhelma, lekarja v Neunkirchen. Ta sok koristi na
posebno ugodni način za **vratne in prsne bolezni, gripo,**
hripavost, kašelj in nahod. Mnogo naročnikov potrjuje, da
se zahvaljujejo le temu soku prijetnega spanja.

Izvrstni opazovanja vredni učinek napravlja ta sok, kot

obvarovalni lek za **megleno in grdo vreme.**

Vsled svojega jako prijetnega duha, je za otroke jako
koristen, potreben pak za vse na pljučah bolne ljudi, pevcem in
govornikom za nečisti glas ali celo hripavost jako potrebni pri-
pomoček.

Mnogobrojna spričevala potrjujejo zgornje navedeno.

V dokaz rečenega podajem sledeče dopise pripoznanja:

Gospodu **Franju Wilhelmu,** lekarju v Neunkirchen.

Izpričevalo.

Mojega sina **Franja** mučil je osem tednov tako hud (krčni)
kašelj, da sem se bal, da ga bode edenkrat zadavil. Poleg tega
pak je tudi hujšal, in je tako oslabil, da je komaj še po konci stal.
Nasvetovan mu je bil **schneebergski zeljiščni allop** in hvala temu
izvrstnemu leku, uže po uživanji prve steklenice, pojenjal je kašelj
nekoliko in po uživanji druge steklenice okrepil se je otrok zelo,
pridobil zopet moč in je od tega časa popolnem zdrav. — Tudi moj
starejši sin ozdravil se je s tem pripomočkom v malih dnevih hu-
dega kašlja in hripavosti.

Dajem Vam tedaj, s prirčno zahvalo za tako hitro in
čudapolno ozdravjenje mojega otroka to izpričevalo, ter voščim, da bi
se ta lek na korist bolnih ljudi po širocem svetu seznanil in v obče
uporabljal.

Flatz, 6. marca 1855.

Anton Just.

Lovro S. heibenreif,
župan.

Gospodu **Franju Wilhelmu,** lekarju v Neunkirchen.

Vaše blagorodje!

Prosim Vas, mi uljudno kar hitrejši moči poslati še 4 stek-
lenice Vašega slovečega zeljiščnega allopa, jaz čutim po uživanji
dveh steklenic, da se na boljše obračajo od dne do dne moje prsne
in vratne bolečine. Zaradi tega obrnem se ta pot na Vas samega
v zaupanju, da dobim najavežnejšega. Priloženo je 5 gl. k. veljave.
Z odličnim spoštovanjem

(42—3)

Henrik Bock,

ranocelnik in zdravnik. porodstva.

Münchret na Ostrangu, 23. februarja 1859.

Oni p. n. kupci, kateri želé dobivati izvrstni **pravi**
schneebergski zeljiščni allop, katerega jaz od leta 1856
sem izdelujem naj blagovolijo izrecno zahtevati

Wilhelmov schneebergski zeljiščni allop.

Samo takrat je
moj izdelek, ako
je na vsakej stek-
lenici ta pečat.

Ponarejevalci
tega varstvenega
znamenja kaznu-
jejo se po postav-
nem zakonu.

Nakazanje o rabi doda se vsakej steklenici.

Zapečaten originalna steklenica velja 1 gold. 25 kr., ter
je vedno v svežnem stanju in se dobiva le pri izdelovatelju

Franjo Wilhelm,

lekar v Neunkirchen na Spodnje-avstrijskem.

Zavijanje zaračuna se sè 20 kr.

Pravi Wilhelmov schneebergski zeljiščni allop dobiva se
tudi samo pri mojih gospodih odkupcih v Ljubljani pri **Petru**
Lassniku, v Novem mestu pri **Dom. Rizzoliju,** lekarju;
v Postojni pri **J. Kupferschmidtu,** lekarju; v Zagrebu pri
Sig. Mitlbachu, lekarju.

Zaradi prevzemanja zaloga naj blagovolijo trživa željni
prijatelji obrniti se pisмено do mene.

Neunkirchen poleg Dunaja (Spodnje-avstrijsko).

Franjo Wilhelm,
lekar.